

Tárgy: principális ügyvéd hozzájárulása nélkül vállalt megbízás (ügyvédjelölt)

Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa

Ügyszám: **2022.F.226/10.**

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa Dr. [...] budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban 2023. március 7. napján tárgyalás tartása nélkül meghozta az alábbi fegyelmi

h a t á r o z a t o t :

A Fegyelmi Tanács megállapítja, hogy [...] eljárás alá vont ügyvéd nem követett el fegyelmi vétséget, ezért a fegyelmi eljárást **megszünteti.**

Az eljárás során felmerült költséget a Budapesti Ügyvédi Kamara viseli.

I n d o k o l á s

A bejelentés és az előzetes vizsgálat:

Dr. XY ügyvéd, a Dr. XY Ügyvédi Iroda vezetője a Budapesti Ügyvédi Kamarához benyújtott bejelentésében az eljárás alá vont, mint ügyvédjelölt által, felhatalmazás nélkül végzett ügyvédi tevékenység végzését és hamis okirat felhasználását kifogásolta, továbbá sérelmezte esetében az iratkiadási kötelezettsége elmulasztását.

A bejelentés alapján a vezető fegyelmi biztos elrendelte az előzetes vizsgálatot. Az eljárás alá vont ügyvéd az ügyben igazoló jelentést nyújtott be és iratokat csatolt.

A vizsgálati eljárás eredményeként az eljáró fegyelmi biztos a határozatával az eljárás alá vont ügyvéddel szemben indult előzetes vizsgálatot megszüntette. A határozattal szemben a bejelentő kifogást nyújtott be, amelynek helyt adva a Magyar Ügyvédi Kamara Országos Vezető Fegyelmi Főbiztosa a határozatával az eljáró fegyelmi biztost fegyelmi eljárás kezdeményezésére utasította. Ennek eleget téve az eljáró fegyelmi biztos a határozatával az előzetes vizsgálatot megszüntető határozatát visszavonta, és az eljárás alá vont ügyvéddel szemben fegyelmi eljárást kezdeményezett.

A fegyelmi biztos a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatában az eljárás alá vont ügyvéd terhére rötta, miszerint azzal, hogy ügyvédjelöltként valótlan tartalmú meghatalmazás alapján, principálisa tudta nélkül önállóan vállalt és látott el jogi képviseletet, megsértette az Üttv. 1. § (3) bekezdésében foglalt kötelezettségét, figyelemmel az Üttv. 62. § (1) bekezdésére, és ezzel a magatartásával az eljárás alá vont ügyvéd fegyelmi vétséget követett el.

A Fegyelmi Tanács elrendelte a vizsgálat kiegészítését az Üttv. 121. § (4) bekezdésére hivatkozással a tényállás megállapításához szükséges további körülmények tisztázása érdekében. Ennek keretében a fegyelmi tanács előírta a fegyelmi biztos részére, hogy hívja fel a bejelentőt a bejelentésében megjelölt letétkezelési díjakról kiállított számlák, az azok alapjául szolgáló letéti szerződések, megállapodások, megbízási szerződések, illetve egyéb rendelkezésre álló iratok csatolására. Előírta a fegyelmi tanács továbbá, hogy a fegyelmi biztos keresse meg a bejelentés mellékleteként csatolt meghatalmazásokat meghatalmazóként aláíró személyeket annak tisztázása érdekében, hogy a meghatalmazások aláírására mikor, milyen körülmények között került sor, továbbá a meghatalmazások alapjául szolgáló ügyvédi megbízási jogviszony milyen feltételekkel jött létre, a megbízások részleteit mikor, kivel, és hol egyeztettek. A fegyelmi biztos a vizsgálat kiegészítése körében a kért megkereséseket kiküldte. Ennek eredményére tekintettel a fegyelmi biztos az eljárás megszüntetésére tett indítványt, tekintettel arra, hogy a vizsgálat kiegészítése az eljárás alá vont ügyvéd vonatkozásában terhelő bizonyítékot nem tárt fel.

A megállapított tényállás:

Az eljárás alá vont ügyvéd 2018. nyarán ismerkedett meg a bejelentővel, aki ebben az időben a X. és Z. Ügyvédi Iroda vezetőjeként az ügyvédi irodába ügyvédjelöltet keresett. Ezen időszakban az eljárás alá vont ügyvéd egy másik ügyvédi irodában volt ügyvédjelölt, ahol fogva tartási körülmények miatt kezdeményezett kártalanítási ügyekkel is foglalkozott. Az állásinterjún az eljárás alá vont ügyvéd tájékoztatta erről a bejelentőt, továbbá arról is, hogy az akkori principálisa nem ellenezte munkaviszonyának megszüntetését, továbbá azt sem, hogy ezeket a kártalanítási ügyeket átvigye új munkáltatójához akként, hogy ezen ügyfelek az új munkáltatójával az ügyek folytatására megbízási szerződéseket kössenek. A bejelentő az állásinterjún közölte az eljárás alá vont ügyvéddel, hogy mivel nyitott a munkaviszony létesítésére, nem látja akadályát a hivatkozott ügyekben a jogi képviselő átvállalásának, változatlan díjazás mellett.

A X. és Z. Ügyvédi Iroda és az eljárás alá vont ügyvéd között 2018. november 27-én jött létre ügyvédjelölti munkakör ellátására munkaszerződés, amely 2018. december 1-jén hatályosult. Munkaviszonya alatt a 2018. és 2019. években összesen 29 ügyfél esetében készült ügyvédi meghatalmazás fogva tartási körülményekkel összefüggésben kezdeményezett kártalanítási ügyben való jogi képviselő ellátására, amelyek alapján az eljárás alá vont ügyvéd ügyvédjelöltként el is járt az alapul szolgáló ügyekben.

A bejelentő nyilatkozata:

A bejelentő azzal a kifogással fordult a kamarához, hogy az eljárás alá vont ügyvéd azon időszak alatt, amíg nála ügyvédjelöltként dolgozott, jogosulatlanul vállalt el fogva tartási körülményekkel kapcsolatos kártalanítási ügyekben jogi képviselőt az ügyvédi iroda nevében, felhatalmazás nélkül intézte azokat a bejelentő tudomása nélkül, és ennek során olyan ügyvédi meghatalmazásokat használt fel, amelyeket ő nem írt alá. Állítása szerint sem meghatalmazást, sem megbízási szerződést, sem más jellegű okiratot ilyen ügyek vonatkozásában nem írt alá, ezen ügyekről tudomása nem volt.

Az eljárás alá vont ügyvéd nyilatkozata:

Az eljárás alá vont ügyvéd a terhére rótt fegyelmi vétség elkövetését írásbeli beadványában vitatta, cáfolta, hogy mindezen tevékenységeit a bejelentő ügyvéd tudomása és hozzájárulása nélkül végezte volna. Állította, hogy ügyvédjelölti tevékenysége megkezdésével egyidejűleg a bejelentő hozzájárult, hogy a korábbi munkáltatójánál folyamatban lévő, általa kezelt fogva tartási körülmények miatti kártalanítási ügyek ügyfelei az új munkáltatójánál, azaz a bejelentő ügyvédi irodájával kössenek megbízási szerződést, és azokat továbbra is ő intézze, immáron a bejelentő ügyvédi irodája alkalmazottjaként. Állította továbbá azt is, hogy minden ilyen ügyben külön ügyvédi meghatalmazás, megbízási szerződés és letéti szerződés készült a majdani kártalanítási összeg átvételére és kezelésére vonatkozóan, amelyeket nem ő írt alá. Állította továbbá, hogy ezen ügyekről heti rendszerességgel beszámolt a bejelentőnek, így neki nyilvánvalóan tudomása volt ezekről, és az ő instrukciói szerint végezte tevékenységét. Általánosságban is hivatkozott arra, hogy az iroda munkatársai a bejelentő szoros szakmai felügyelete alatt végezték a munkájukat.

A fegyelmi biztos végindítványa:

A vizsgálat kiegészítése körében a fegyelmi biztos írásban megkereste valamennyi, a bejelentésben megjelölt, a kifogásolt meghatalmazásokat meghatalmazóként aláíró személyt, amely megkeresésre kizárólag B.Z. részéről érkezett válasz. B.Z. akként nyilatkozott, hogy a meghatalmazások aláírására azok keltezésének napján, a fogva tartás helyéül szolgáló büntetés-végrehajtási intézetben került sor kártalanítási eljárásban történő képviselő ellátása céljából. B.Z. arra nézve is nyilatkozott, hogy a megbízási feltételről Dr. XY ügyvéddel egyezett meg. A megkeresések eredményére tekintettel a fegyelmi biztos a beadványában akként nyilatkozott, hogy mivel a vizsgálat kiegészítése az eljárás alá vont ügyvéd vonatkozásában terhelő bizonyítékot nem tárt fel, így a határozatában írtakat továbbra is irányadónak tartja, ezért indítványozta az eljárás megszüntetését az Üttv. 131. § (3) bekezdés b) pontja szerint.

A fegyelmi tanács döntése:

Figyelemmel arra, hogy a fegyelmi eljárást kezdeményező határozat szerint kifogásolt tevékenységet az eljárás alá vont ügyvéd 2018 és 2019 években fejtette ki, ezért azt anyagi jogi szempontból az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (Üttv.), illetőleg az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló jelenleg is hatályos 6/2018. (III.26.) MÜK Szabályzat (ÜESZ) rendelkezései szerint kellett vizsgálni.

A fegyelmi tanács a tényállást a bejelentésben tett tényelőadás, az eljárás alá vont ügyvéd védekezése, valamint a rendelkezésre álló okiratok alapján állapította meg.

A fegyelmi biztos eljárást kezdeményező határozatára tekintettel a jelen fegyelmi eljárás tárgyát kizárólag az eljárás alá vont ügyvéd jogosulatlan ügyvédjelölti ügyintézése és valótlan ügyvédi meghatalmazások felhasználása képezte, így a fegyelmi tanácsnak a bejelentésben írtakat kizárólag ebben a tekintetben kellett vizsgálnia, és az eljárás alá vont ügyvéd által előadottakat is csak ebben a körben kellett értékelnie.

A fegyelmi tanács döntése során figyelemmel volt arra is, hogy az Országos Vezető Fegyelmi Főbiztos elsősorban a tényállás nem kellő feltárása okán utasította a fegyelmi biztost az eljárás kezdeményezésére, a tényállás feltárása körében pedig a megbízáshoz kapcsolódó iratok beszerzését, a megbízások létrejötte körülményeinek tisztázását tartotta indokoltnak, a megbízóként érintettek megnyilatkoztatása útján. A jelen ügy megítélése szempontjából annak volt döntő jelentősége, hogy megállapítható volt-e, hogy az eljárás tárgyává tett meghatalmazásokon a megbízotti aláírások nem a bejelentő ügyvédtől származnak, hanem azokat az eljárás alá vont ügyvéd, vagy más, harmadik személy írta alá, amely tényről az eljárás alá vont ügyvédnek tudomása volt, és ennek ellenére e meghatalmazások alapján a bejelentő tudta nélkül járt el az érintett ügyekben.

A fegyelmi tanács a fenti körülmények tisztázása érdekében a vizsgálat kiegészítését rendelte el, a vizsgálat kiegészítése azonban nem vezetett eredményre, a tényállás további tisztázását nem tette lehetővé, annak alapján nem lehetett megállapítani azt, hogy az egyes meghatalmazásokon szereplő névaláírások kitől származnak, és azt sem, hogy azok mikor, milyen körülmények között kerültek rá az okiratokra. A bejelentő a megbízásokhoz kapcsolódó okiratokat a letétkezelési díjakról kiállított számlákon kívül felhívás ellenére sem tudott csatolni, a meghatalmazásokat megbízóként aláíró személyek közül pedig egy kivétellel senki sem nyilatkozott. Az egyetlen nyilatkozatot tevő személy pedig cáfolta a bejelentésben írtakat, és éppen ellenkezőleg az eljárás alá vont ügyvéd álláspontját támasztotta alá, megerősítve, hogy a megbízás feltételeiről a bejelentővel állapodott meg.

A fentiekre tekintettel a fegyelmi tanács úgy ítélte meg, hogy az eljárás folytatásától nem várható további eredmény, nincs olyan bizonyítási cselekmény, amely tárgyalás tartása esetén eredményesen lefolytatható lenne, és amelytől a tényállás további tisztázása lenne várható, így a jelen ügy az iratok tartalma alapján tárgyalás tartása nélkül is érdemben lezárható volt.

A rendelkezésre álló iratok tartalma alapján a fegyelmi tanács a fegyelmi biztosnak az eljárást megszüntető határozatban képviselt azon álláspontjával értett egyet, miszerint a felek nyilatkozatai, valamint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a bejelentő állításai nem nyertek kétséget kizáró igazolást. Azt ugyanis a bejelentő maga sem vitatta, hogy az ügyvédjelölti munkaviszony létesítésével egyidejűleg hozzájárult a fogva tartás miatti kártalanításos ügyeknek az ügyvédi irodájához történő átviteléhez, erre tekintettel fel kellett, merüljön benne, hogy arra másképpen, mint írásos megbízási szerződés, illetve ügyvédi meghatalmazás aláírásával nem kerülhet sor. Az ezen ügyekből származó kártalanítások letéti kezeléséért felszámított díjakra tekintettel a bejelentő azzal is tisztában kellett, legyen, hogy ezekben az ügyekben kell, rendelkezzen megbízási és letéti szerződésekkel, hiszen ezek hiányában számla kiállítására sem lett volna jogosult. A bejelentő az ügyvédi iroda vezetőjeként nem hivatkozhat arra, hogy a számlák kiállításáról nem tudott, hiszen ez az ő felelőssége, mint ahogyan az is, hogy gondoskodjon az iratok megőrzéséről, és kizárja azt, hogy illetéktelen személyek az iratokat elvihessék.

Egyetértett a fegyelmi tanács a fegyelmi biztos azon korábbi, az eljárást megszüntető határozatában írt álláspontjával, hogy a bejelentőnek irodavezetőként törvényi kötelezettsége az alkalmazottai munkájának irányítása és felügyelete, és olyan rendszert kellett volna kialakítania, amely kizárja annak lehetőségét, hogy irodája nevében olyan ügyekben kerüljenek számlák kiállításra, amely ügyek mögött nincs általa elvállalt megbízás.

A fentiekből értelemszerűen következik, hogy abban az esetben, ha egy megbízással összefüggésben számla kiállítására kerül sor, különösen, ha az letétbe vett pénzüsszegekkel kapcsolatos, az irodavezetőnek tisztában kell lennie azzal, hogy az ehhez kapcsolódó kötelezettségek teljesítésére sor került-e, erről az ő kötelezettsége és felelőssége meggyőződni. Ha viszont nem tudott a letéti számlát érintő pénzmozgásokról, az szintén az irodavezető kizárólagos felelősségi körébe tartozó mulasztás, hiszen a letéti számlán történő pénzmozgás nyomon követése az irodavezető ügyvéd felelőssége, az másra nem hárítható át, illetve nem delegálható. Következésképpen, ha tudomása volt ezen ügyekről, de – ahogy ezt a bejelentésében állította – sem megbízási szerződést, sem meghatalmazást nem írt alá, fel kellett, merüljön a bejelentőben, hogy ezek hiányában miként is mehet ezen ügyek folyamatos intézése, illetve hogyan és milyen alapon került sor számla kiállítására, letétkezelési, megbízási díj beszedésére, ha az ügyvédi iroda tevékenységet ebben a körben nem végzett, általa aláírt megbízás hiányában ugyanis erre nem kerülhetett volna sor.

A fegyelmi tanács a fegyelmi biztos útján minden, a tényállás tisztázása körében szóba jöhető bizonyítás lefolytatásáról rendelkezett, így olyan bizonyítási eljárás, amelynek segítségével a tényállás további tisztázása elérhető lenne, nem állt rendelkezésre. A fogva tartást foganatosító büntetés-végrehajtási intézetek megkeresése arra vonatkozóan, hogy az érintett fogvatartotaknál mikor, ki járt benn, szintén nem lett volna alkalmas annak felderítésére, hogy a meghatalmazást meghatalmazotti oldalon ki és milyen körülmények között írta alá, az kizárólag a meghatalmazó általi aláírások tekintetében nyújtott volna többlet információt, ebben a tekintetben azonban a tényállás nem szorult további tisztázásra.

A kamarai fegyelmi hatóságnak nincs hatásköre annak vizsgálatára és megállapítására, hogy egy okiraton szereplő aláírás az aláíróként feltüntetett személy aláírása-e vagy sem, a kizárólag másolatban rendelkezésre álló okiratok szakértői vizsgálatára nincs is lehetőség. Nincs alap tehát annak megállapítására, hogy a meghatalmazásokon szereplő ügyvédi aláírások nem a bejelentőtől származnak, mint ahogy arra vonatkozóan sincs bizonyíték, hogy az eljárás alá vont ügyvéd úgy használta volna fel ezeket az okiratokat, hogy tudott volna az azokon szereplő aláírások valótlanságáról. Arra szintén nem merült fel adat, hogy ezeket az aláírásokat ő hamisította volna az iratokra. Jelen esetben tehát még abban az esetben sem lehetett volna az eljárás alá vont ügyvéd felelősségét megállapítani, ha bizonyítható lett volna, hogy a kifogásolt aláírások nem a bejelentőtől származnak.

Az Üttv. 107. § a) pontja szerint az az ügyvédi tevékenységet gyakorló, szüneteltető vagy az ügyvédi tevékenység felfüggesztése alatt álló kamarai tag vagy nyilvántartásba vett természetes személy követ el fegyelmi vétséget, aki az ügyvédi tevékenység gyakorlása során, az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában (a továbbiakban együtt: alapszabály), vagy etikai szabályzatban meghatározott kötelességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi.

Az Üttv. 62. § (1) bekezdése szerint az ügyvédjelölt az ügyvédi tevékenységet a jogi szakvizsga letételéhez szükséges joggyakorlat megszerzése érdekében ügyvéddel, európai közösségi jogással vagy ügyvédi irodával fennálló munkaviszony alapján munkáltatója, valamint - ha a munkaszerződés így rendelkezik - munkáltatójával egy ügyvédi társulásba vagy ügyvédi irodaközösségbe tartozó ügyvéd, európai közösségi jogász vagy ügyvédi iroda helyetteseként, utasításai szerint, azok ügyfelei számára gyakorolja.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem nyert megerősítést a bejelentésben az eljárás alá vont ügyvéd vonatkozásában tett azon tényállítás, miszerint felhatalmazás nélküli ügyvédi tevékenységet folytatott volna, illetőleg általa tudottan hamis magán-okiratokat használt volna fel eljárása során, ezért az erre vonatkozó bejelentői panaszok megalapozatlannak bizonyultak.

Az Üttv. 127. § (1) bekezdése lehetőséget biztosít arra, hogy a Fegyelmi Tanács egyszerű megítélésű ügyben a határozatát tárgyalás tartása nélkül hozza meg. A FESZ 22.1. pontja értelmében a fegyelmi ügy tárgyalás tartása nélküli elbírálása indokolt, ha a fegyelmi vétség egyértelmű, a rendelkezésre álló adatokból további bizonyítás felvétele nélkül megállapítható a fegyelmi felelősség.

Jelen esetben, különös tekintettel arra, hogy a fegyelmi tanács által igénybe vehető olyan bizonyítási eszköz, amelytől az eljárás alá vont ügyvéd és a bejelentő által tett tényállítások közötti ellentmondás tisztázása lett volna remélhető, nem állt rendelkezésre, a fegyelmi felelősség körében a rendelkezésre álló adatok alapján is lehetett döntést hozni. A fegyelmi tanács álláspontja szerint az eljárás alá vont ügyvéd védekezésével szemben – a bejelentő által tett tényállítások egyéb bizonyítékokkal történő alátámasztottságának hiányában – a bejelentésben tett egyoldalú előadások az eljárás alá vont ügyvéd terhére nem értékelhetők.

A fentiekre és az ügy összes körülményeire tekintettel a Fegyelmi Tanács – a fegyelmi biztos indítványával egyezően – úgy ítélte meg, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható tényállásban rögzített magtartásával nem valósított meg fegyelmi vétséget, tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont ügyvéd terhére szándékos vagy gondatlan szabályszegés nem állapítható meg, ezért a fegyelmi tanács az Üttv. 131. § (3) bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel a FESZ 22.2. pontjában foglaltakra – a fegyelmi eljárást fegyelmi vétség hiányában megszüntette.

A jelen eljárással felmerült költséget a FESZ 40.6. pontja alapján a Budapesti Ügyvédi Kamara viseli.

A Fegyelmi Tanács határozata 2023. április 3. napján jogerős.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2022. F. 226.)